

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Meander 551
6825 MD Arnhem
Postbus 30265
6803 GV Arnhem
Nederland

Tel: (088) 288 2888
Fax: (088) 288 9777
www.deloitte.nl

Gemeente Neerijnen

Boardletter 2013

13 november 2013

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Samenvatting kwaliteit interne (financiële) beheersing	3
1.3 Leeswijzer	4
2. Interne beheersing van uw gemeente	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Procesbeheersing	5
2.3 Managementinformatie	8
2.4 Risicomanagement	9
2.5 Verbijzonderde interne controle	9
2.6 Rechtmatigheid	10
3. Actuele ontwikkelingen	11
3.1 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	11
3.2 Frauderisico-analyse	11
3.3 Schatkitbankieren	12
4. Jaarrekening 2013	13
4.1 Actiepunten opstellen en controle van de jaarrekening 2013	13
4.2 Wijzigingen Bbv m.i.v. 2014	13
5. Tot slot	15
Bijlage 1: Opdracht	16
Bijlage 2: Wet Normering Topinkomens	17

1. Managementsamenvatting

1.1 Inleiding

Wij hebben conform uw opdracht, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2013, de interim-controle voor de gemeente Neerijnen (hierna: "Neerijnen") uitgevoerd.

Deze controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. Het gaat hierbij onder meer om onderwerpen op het terrein van administratieve organisatie/interne beheersing (AO/IB), rechtmatigheid en tussentijdse informatievoorziening die van belang zijn bij een verdere verbetering van de bedrijfsvoering. Tevens heeft deze controle als doelstelling om aandachtspunten ten aanzien van de jaarrekening 2013 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

"De highlights van onze interim controle: focus op verbeteringen in uw bedrijfsvoering en jaarrekening 2013"

Een kwalitatief goede bedrijfsvoering inclusief bijbehorende betrouwbare tussentijdse informatievoorziening is belangrijk omdat uw organisatie nu en in de komende jaren geconfronteerd wordt met vele ontwikkelingen waarop adequaat moet worden ingespeeld. De gevolgen van de economische crisis met de daaraan gekoppelde overheidsbezuinigingen zijn enkele van de ontwikkelingen die vragen om een vrijwel continue aanpassing en opwaartse bijstelling van de kwaliteit van de interne beheersing.

1.2 Samenvatting kwaliteit interne (financiële) beheersing

Begrotingsjaar 2013 is ons eerste jaar als externe accountant van de gemeente Neerijnen. Bij de pre-auditbespreking en bij de interim-controle hebben wij op grond van besprekingen en het doornemen van documenten ons een beeld kunnen vormen van de interne beheersing van de gemeente Neerijnen. Uiteraard voorzover dat voor de controle van de jaarrekening van belang is.

De gemeente Neerijnen is een kleine gemeente en dat heeft ook consequenties voor de interne beheersing. Door de kleinschaligheid van de organisatie is het niet mogelijk c.q. economisch rationeel om alle processen volledig "dicht te regelen". De organisatie beschikt niet altijd over de benodigde expertise, bijvoorbeeld op het gebied van grondexploitatie, fiscaliteiten en Europese aanbestedingen. Ook zijn diverse activiteiten uitbesteed of worden deze in een samenwerkingsverband opgepakt.

"Neerijnen is zich bewust is van de consequenties van een kleinschalige organisatie. Het "in control" zijn en blijven is een aandachtspunt."

Op basis van onze interim-controle concluderen wij dat de gemeente Neerijnen zicht terdege bewust is van het bovenstaande. Uit de bevindingen ten aanzien van de processen blijkt dit ook. De oorzaak van tekortkomingen in de AO/IB is veelal gelegen in de kleinschaligheid van de organisatie. Daarnaast worden waar nodig (externe) specialisten ingeschakeld danwel activiteiten elders ondergebracht. Ten aanzien van het onderbrengen van activiteiten elders is het wel van belang dat de gemeente Neerijnen de regie blijft behouden en dat zij maatregelen neemt om voldoende "in control" te blijven op dat onderdeel.

Voor de jaarrekening 2013 betreft dit voorbeeld het opstellen van geactualiseerde kostprijscalculaties voor de grondexploitatieprojecten en het verkrijgen van voldoende zekerheid omtrent uitbestede activiteiten (plaatselijke belastingen en heffingen en Sociale Zaken).

Het is een belangrijke uitdaging om continu een goed evenwicht te blijven vinden tussen de basis op orde houden en adequaat in te springen op de lopende en komende in- en externe ontwikkelingen. Focus en prioriteitenstelling zijn daarbij essentiële randvoorwaarden.

In deze turbulente tijd, door enerzijds politieke ontwikkelingen maar ook economische en maatschappelijke ontwikkelingen, is het meer dan noodzakelijk dat de kwaliteit van de interne financiële beheersing van een voldoende niveau is én blijft zodat uw organisatie zich juist kan focussen op de belangrijkste dossiers c.q. ontwikkelingen.

In paragraaf 2.2. rapporteren wij u de belangrijkste uitkomsten in de vorm van acties en prioriteitstelling naar aanleiding van onze interim-controle 2013. Vanuit onze analyse van de interne beheersingsomgeving adviseren wij u de met **'hoge'** prioriteit aangemerkte ontwikkel- en aandachtspunten op korte termijn (vóór het opstellen van de jaarrekening) op te pakken. Ontwikkel- en aandachtspunten aangeduid als **'middelen'** verdienen op de middellange aandacht. Wij adviseren u een actiepunte lijst in te voeren waarmee de voortgang en implementatie van onze adviezen kan worden gemonitord.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 hebben wij onze bevindingen naar aanleiding van onze interim-controle 2013 opgenomen. Hierbij maken wij gebruik van het Management Control Systeem en zullen wij ingaan op de belangrijkste pijlers binnen dit systeem en specifieke aandachtspunten. In hoofdstuk 3 hebben wij enkele voor u relevante ontwikkelingen opgenomen. De jaarrekening en de voorbereidingen hiervoor zijn onderwerp van hoofdstuk 4.

2. Interne beheersing van uw gemeente

2.1 Inleiding

Onze interim-controle heeft tot doel inzicht te verkrijgen in de mate waarin de interne controleomgeving van de gemeente bijdraagt aan een betrouwbaar gegevensverwerkend proces en een effectieve interne controle. Dit vormt de basis voor de betrouwbaarheid van financiële informatie en verslaglegging. Wij maken daarbij onderscheid in uw managementcontrolstelsel als geheel en de mate van beheersing van uw onderliggende processen.

Een managementcontrolstelsel is een samenhangend systeem van maatregelen en procedures voor de besturing en beheersing van een organisatie gericht op het realiseren van de organisatie-doelstellingen en de verantwoording hierover aan belanghebbenden. Wij beoordelen het managementcontrolstelsel aan de hand van onderstaande figuur.

In de volgende paragrafen zullen wij ingaan op de, in onze optiek, voor u belangrijkste elementen van het management control systeem. Dit betreft procesbeheersing, managementinformatie, risicomanagement, verbijzonderde interne controle en rechtmatigheid.

2.2 Procesbeheersing

In deze paragraaf geven wij per proces in een samenvatting welke maatregelen getroffen moeten worden in het kader van de interne financiële beheersing van de processen. Al deze aandachtspunten zijn belangrijk voor het op orde hebben van het financieel beheer en eveneens voor het tijdig en kwalitatief samenstellen van de jaarrekening 2013.

Daarbij hebben wij onderscheid gemaakt tussen aandachtspunten die op korte termijn geregeld kunnen en moeten worden (aangeduid met 'hoge' prioriteit waarbij significante tekortkomingen in de interne beheersing zijn gesignaleerd), aandachtspunten die op de middellange termijn geregeld kunnen worden (aangeduid met 'middel' prioriteit waarbij andere tekortkomingen in de interne beheersing zijn gesignaleerd) en aandachtspunten die op langere termijn geregeld kunnen worden (aangeduid met 'lage' prioriteit waarbij andere tekortkomingen in de interne beheersing zijn geconstateerd waar nadere actie te overwegen is).

Verbijzonderde interne controle		Prioriteit
1	Afronden werkzaamheden verbijzonderde interne controles ten aanzien van rechtmatigheid en de SiSa-bijlage.	Hoog
2	Opstellen van een overkoepelende eindrapportage over de bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde verbijzonderde interne controles (naar verwachting bij jaarrekening 2013 gereed).	Hoog
3	Opvolging geven aan de (eventuele) bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde verbijzonderde interne controles.	Hoog
Personeel en salarissen		
4	Jaarlijks (1 of 2 keer) uitvoeren van een zichtbare controle op de juistheid van de in de salarisadministratie opgenomen premiepercentages. Wij vragen u deze controle bij aanvang van de jaarrekeningcontrole zichtbaar uit te voeren.	Middel
5	Invulling geven aan de vereisten ingevolge de Wet Normering Topinkomens (WNT).	Hoog
Inkopen en betalingsverkeer		
6	Per 1 oktober 2013 is de digitalisering van de inkoopfacturenstroom verder uitgebreid. Om de betrouwbaarheid van de digitale factuurverwerking vast te stellen is het uitvoeren van een EDP-audit op onder meer de general IT-controls (o.a. logische toegangsbeveiliging en change managementprocedures) noodzakelijk. In overleg met u zullen wij nadere afspraken maken hieromtrent.	Hoog
7	Er bestaat onvoldoende functiescheiding ten aanzien van het aanbrengen van mutaties in de crediteurenstambestanden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de kleinschaligheid van de organisatie. Deze tekortkoming kan worden opgeheven door het gebruikmaken van een signaleringslijst waarop alle mutaties van bankrekeningnummers in de crediteurenstambestanden per betaling worden gecontroleerd door een onafhankelijke functionaris. Voor boekjaar 2013 dienen aanvullende controlewerkzaamheden te worden uitgevoerd.	Hoog

Verbijzonderde interne controle		Prioriteit
Grondexploitatie		
8	<p>Bij de pre-audit en bij de interim-controle hebben wij geconstateerd dat er binnen de gemeente Neerijnen een aantal complexe grondexploitatieprojecten bestaan. Dit betreft onder meer Haalfen-Noord, Molenblok en Slingebos. Wij hebben deze projecten met u besproken en reeds een vervolgspraak gemaakt om de impact van deze projecten op c.q. de verwerking in de jaarrekening met u af te stemmen.</p> <p>Ter voorbereiding van deze bespreking is het van belang dat u de projecten inzichtelijk heeft en dat (met name ten aanzien van project Haalfen-Noord) er inzicht is in de splitsing tussen grondexploitatie en investeringen.</p>	Hoog
Overige administratieve processen		
9	<p>Bevoegdheden aangaande memoriaalboekingen zijn onvoldoende afgeschermd en daarnaast vindt er geen (zichtbare) controle plaats op juiste verwerking van de memoriaalboekingen door een onafhankelijke functionaris aan de hand van brondocumentatie. Wij adviseren u deze leemte in de interne beheersing op te lossen. Voor boekjaar 2013 dienen aanvullende controlewerkzaamheden te worden uitgevoerd.</p>	Hoog

Opgemerkt dient te worden dat wij alleen die maatregelen hebben onderzocht die relevant zijn in het kader van de controle van de jaarrekening. Naast de bevindingen in het kader van de interne financiële beheersing zijn er ook specifieke bevindingen die betrekking hebben op de werkzaamheden die moeten plaatsvinden in het kader van het opstellen en controleren van de jaarrekening 2013. Deze punten hebben wij afzonderlijk voor u opgenomen in hoofdstuk 4.

2.3 Managementinformatie

De managementinformatie bestaat binnen uw gemeente uit de voor- en najaarsrapportage en de programmarekening. De voor- en najaarsnota geven inzicht in de (externe) ontwikkelingen die leiden tot een bijstelling van de begroting, voortgang van de programma's en een (financiële) samenvatting van de wijzigingen er programma en op totaalniveau.

Voor wat betreft de totstandkoming en de informatiewaarde van de kwartaalrapportages vermelden wij dat deze in opzet voldoende is. De huidige managementinformatie zit qua niveau op "Analyserend" en geeft inzicht in de belangrijkste over- en onderschrijdingen. Voor wat betreft de informatiewaarde is het kwaliteitsniveau van de kwartaalrapportages als volgt grafisch weer te geven:

De voor- en najaarsnota voorzien nog in beperkte mate in niet-financieel georiënteerde informatie, zoals de voortgang van de in de (meer)jarenplannen benoemde beleidsdoelstellingen waardoor een koppeling met de strategische doelstellingen zichtbaar is. Een eerste stap daartoe is het SMART formuleren van deze beleidsdoelstellingen en aan de kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) een prioritering toe te kennen. Bij het opstellen van de begroting 2014 is hier reeds een eerste aanzet tot gegeven. De volgende stap is het gestructureerd monitoren van de voortgang en het opnemen van hierop afgestemde niet-financiële informatie in de voor- en najaarsrapportage.

Het is belangrijk om de acties naar aanleiding van de kwartaalrapportages expliciet in de rapportages op te nemen. In de volgende rapportage dienen deze acties integraal van een follow-up voorzien te worden.

Om de kwaliteit van de rapportage naar een hoger niveau te brengen adviseren wij u:

Adviezen ten aanzien van de managementrapportage

Informatievoorziening over monitoring KPI's.

Actiegerichter maken van de rapportages en follow-up bewaken

Opnemen van een risicoparagraaf inclusief beheersingsmaatregelen en voortgang.

Opnemen van impact/kans-analyses.

2.4 Risicomanagement

Volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verplicht hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart te brengen. Dit gebeurt bij uw gemeente in de begroting en de jaarrekening door middel van de paragraaf Weerstandsvermogen waarmee wordt voldaan aan het gestelde in het Besluit begroting en verantwoording (BBV). In het verleden is er een notitie Weerstandsvermogen opgesteld. De hierin opgenomen informatie en uitgangspunten vormen een goed fundament om het proces van risicomanagement in de organisatie te implementeren en onderdeel te laten uitmaken van de dagelijkse bedrijfsvoering.

Daarom hebben wij de inbedding van risicomanagement in de planning- en controlcyclus tijdens onze interim-controlle beoordeeld. In onze optiek is het daarbij belangrijk dat, naast de 'statische' kant van risicomanagement, ook aandacht wordt geschonken aan de 'dynamische' kant van risicomanagement waarbij risicomanagement een vast onderdeel wordt van de (dagelijkse) bedrijfsvoering c.q. de planning- en controlcyclus en zodoende het risicobewustzijn binnen de organisatie wordt versterkt. In dit kader willen wij u ook in overweging geven om een auditcommissie opnieuw in te voeren. In dit overlegorgaan kunnen de risico's, de beheersingsmaatregelen en de voortgang c.q. follow-up ook worden behandeld.

Het vertalen van de statische doelen naar de dagelijkse bedrijfsvoering levert in de praktijk vaak veel problemen op. Sommige problemen zijn heel specifiek, maar een groot deel is voor veel gemeenten vergelijkbaar, en betreft:

- de afbakening en definitie van risicomanagement;
- de organisatorische verankering in de processen en de interesse voor risicomanagement;
- de aandacht voor risicofactoren en de potentiële gevolgen daarvan voor de organisatie;
- de vertaling van risico's naar interne beheersingsmaatregelen.

Door de huidige economische omstandigheden en de opgelegde bezuinigingen zullen de risico's in de toekomst toenemen. Deze toename van (financiële) risico's vragen om een adequaat risicomanagementproces waarmee de risico's en de impact daarvan voor het beleid en bedrijfsvoering intern actief gemonitord kunnen worden. In dat kader adviseren wij u het onderwerp risicomanagement een hoge prioriteit te geven. Hierbij valt te denken aan de ontwikkelingen in de grondexploitatieprojecten en de impact van de drie landelijke decentralisaties op uw gemeente (WMO, Jeugdzorg en Participatiewet).

2.5 Verbijzonderde interne controle

Intern worden door uw gemeente verbijzonderde interne controles uitgevoerd. Uitgangspunt voor deze controles is het interne controleplan 2013. We hebben kennis genomen van dit plan en kunnen ons vinden in de controlewerkzaamheden die daar zijn benoemd en toegelicht.

De basis en insteek van deze controles is adequaat opgezet. Ten tijde van onze interim-controle 2013 hebben wij geconstateerd dat, door prioriteitstelling, nog niet voor alle uitgevoerde controles een evaluatie en interne afstemming heeft plaatsgevonden. Dit staat gepland voor de resterende maanden van 2013. Naar verwachting zijn alle geplande controles uitgevoerd en gereed voorafgaand aan de controle van de jaarrekening 2013. De belangrijkste aspecten hierbij betreffen:

- Hoe wordt er om gegaan met geconstateerde fouten (uitleiden steekproef, isoleren fout etc.);
- De impact van de fouten op de gehele populatie (extrapolatie wanneer mogelijk);
- Het opstellen van een overkoepelende IC rapportage waarin alle bevindingen, conclusies en gevolgen zijn opgenomen.

2.6 Rechtigheid

Recentelijk is de Kadernota Rechtigheid 2013 door de Commissie BBV uitgebracht. Enkelens belangrijke aanvullingen ten opzichte van de kadernota 2012 betreffen:

- 3.2.4. De wet Fido, Schatistbankieren, Ufdo en Ruiddo;
- 3.2.5. Aanbestedingswet;
- 3.2.6. Wet Markt en Overheid;
- 3.2.7. Wet Normering Topinkomens.

In de kadernota wordt een uiteenzetting gegeven van de belangrijkste kenmerken van de wetten en de (eventuele) gevolgen in het kader van de rechtmatigheidscontrole. We vragen uw aandacht voor de genoemde onderwerpen in deze nota en de mogelijke impact op de bedrijfsvoering van uw organisatie.

3. Actuele ontwikkelingen

3.1. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in november 2012 met algemene stemmen door de Eerste Kamer aangenomen. Dit betekent dat het regime van de WNT per 1 januari 2013 is ingegaan. Een nadere uiteenzetting van deze wet hebben wij opgenomen in de bijlage bij deze boardletter.

Wij vragen u kennis te nemen van de belangrijkste wijzigingen naar aanleiding van de WNT. De consequenties voor uw organisatie kunnen groot zijn. Graag treden wij met u in overleg hoe u deze wet verder vorm geeft en op tijd de juiste en volledige informatie in uw jaarrekening kunt opnemen.

3.2. Frauderisico-analyse

Als onderdeel van onze controle en opvolging van communicaties hebben wij tijdens de pre-audit en de interim-controle met u gesproken over het geven van inzicht in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude, in de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat de directie daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met het toezichthoudend orgaan i.c. de gemeenteraad.

Deloitte.

Tijdens deze gesprekken is aangegeven dat Neerijnen zich bewust is van frauderisico's en zijn voorbeelden gegeven van de manier waarop zij deze beheerst. Hier ligt echter niets formeel van vast. Wij adviseren u een opzet te maken voor een organisatiebrede frauderisico-analyse.

De huidige economische ontwikkelingen kunnen voor bedrijven, instellingen en hun werknemers leiden tot verhoogde prikkels of gelegenheden tot het doen van of meewerken aan fraude. Gelet op het belang van een risicoanalyse die is toegespitst op de huidige economische ontwikkelingen en actuele interne beheersing attenderen wij u op de geactualiseerde folder 'Frauderisicoanalyse door directie en toezichthoudend orgaan' en herhalen het belang van periodieke frauderisicoanalyses als vast onderdeel van het interne controlesysteem dat erop is gericht bedrijfsrisico's te onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan in te schatten inschatten en het daarop toespitsen van de interne beheersing.

One step ahead!
Frauderisicoanalyse
door directie &
toezichthoudend orgaan

3.3. Schatkistbankieren

In het wetsvoorstel van 8 februari 2013 is geregeld dat decentrale overheden in 2013 verplicht worden tot schatkistbankieren. De belangrijkste elementen die voortvloeien uit deze wet zijn:

- Decentrale overheden krijgen op de deposito's van het Rijk een rente vergoed, die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen, die ze op de markt aangaat.
- Derivaten en middelen uitzetten anders dan ten behoeve van de publieke zaak blijft toegestaan, mits er sprake is van een 'prudent karakter' en de activiteiten niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico.
- Er komt geen leenfaciliteit bij het Rijk voor gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen. Het Rijk gaat ervan uit dat decentrale overheden lenen via de banken.
- Decentrale overheden mogen naast het schatkistbankieren bij het Rijk ook hun overtollige liquide middelen uitzetten bij andere decentrale overheden. Uitleenen moet tegen een marktconform tarief.
- Decentrale overheden mogen geen extra krediet op de kapitaalmarkt afsluiten om door te lenen, dit mag alleen gebeuren met overtollige middelen.

De impact van de wetswijziging verschilt sterk per decentrale overheid, afhankelijk van de financiële positie. We hebben begrepen dat uw gemeente inmiddels is aangesloten op schatkistbankieren. Wij adviseren u, vanuit de verbijzonderde interne controle, kort aandacht te besteden aan de naleving van de belangrijkste punten die volgen uit deze wet.

4. Jaarrekening 2013

4.1. Actiepunten opstellen en controle van de jaarrekening 2013

In dit hoofdstuk benoemen wij alvast de belangrijkste actiepunten voor het opstellen en de controle van de jaarrekening 2013.

- De jaarrekening van uw gemeente moet voldoen aan de eisen ingevolge het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Wij verzoeken u een integrale check uit te voeren of de jaarrekening 2013 voldoet aan de vigerende verslaggevingsvoorschriften. Wij zullen u hiervoor tijdig checklists doen toekomen.
- Het opleveren van het dossier “Jaarstukken 2013” met daarin de informatie volgens de door ons opgestelde lijst “Op te leveren stukken jaarrekening 2013”. Wij zullen deze lijst geruime tijd voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole verstrekken aan uw medewerkers.
- Het voldoen aan de naleving van de voorwaarden zoals benoemd in de Wet Normering Topinkomens (WNT).
- Afronden van de verbijzonderde interne controles en opstellen van een overkoepelende eindrapportage.
- Het adequaat onderbouwen van de (mogelijk te vormen) voorzieningen en afwaarderingen van activa (zie ook de notitie waardering vastgoed van de commissie Bbv).
- Actualiseren van de exploitatieopzetten voor de grondexploitatieprojecten.

4.2. Wijzigingen BBV m.i.v. 2014

In de Meicirculaire Gemeentefonds 2013 d.d. 31 mei 2013 van het ministerie van BZK is een aantal voorgestelde aanpassingen in het Bbv opgenomen. Het betreft voorgestelde wijzigingen in de Gemeentewet, de Provinciewet en het Bbv. De wijzigingen treden in per 1 juli 2013. De gewijzigde wetten en het gewijzigde besluit zullen dan voor het eerst van toepassing zijn op de begroting, meerjarenraming en de jaarstukken van het jaar 2014. Het betreft de volgende voorgestelde aanpassingen (op hoofdlijnen):

- Aanpassing overzicht van incidentele baten en lasten. Het overzicht dient per programma te worden weergegeven en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden opgenomen in het overzicht.
- Aanpassing paragraaf verbonden partijen. In de paragraaf verbonden partijen van de jaarrekening over jaar t worden tevens de cijfers uit de jaarrekening over jaar t van de verbonden partij opgenomen (indien niet beschikbaar de conceptcijfers van jaar t of de laatst beschikbare cijfers uit tussentijdse rapportages van jaar t).

- Aanpassing paragraaf weerstandsvermogen. De naam wijzigt in paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de paragraaf worden tevens scenario's en beleidsmatige opties opgenomen waardoor de risico's beheerst kunnen worden.
- Naamgeving Bbv-bepalingen zijn aangepast. Begrippen resultaat voor bestemmen en na bestemmen zijn gewijzigd in totaal saldo van baten en lasten en het geraamde resultaat.

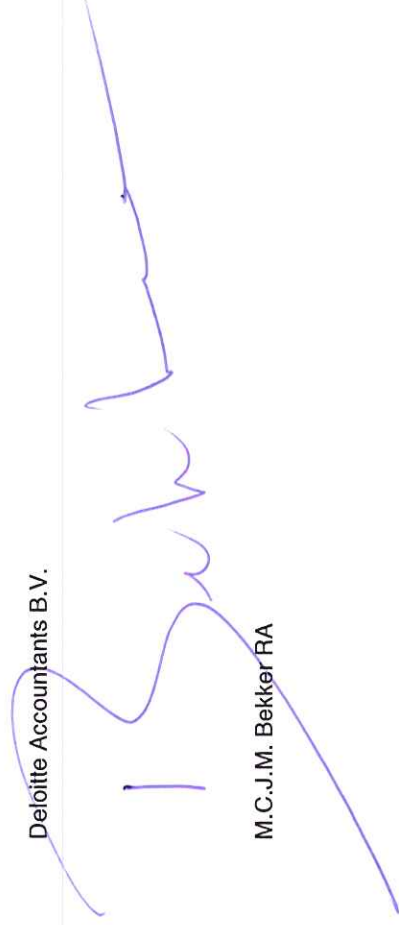
Een compleet overzicht van de voorgestelde aanpassingen in het Bbv - inclusief toelichting - is opgenomen op pagina 131 tot en met 133 van de Meicirculaire Gemeentefonds 2013.

5. Tot slot

Wij vertrouwen erop u met deze boardletter een bijdrage te hebben geleverde in de verdere verbetering van de kwaliteit van de interne (financiële) beheersing. Indien gewenst zijn wij graag bereid tot het geven van een nadere toelichting. U kunt hiervoor contact opnemen met ondergetekende of de heer dfrs. M. van Arkel RA.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the printed name of M.C.J.M. Bekker RA.

M.C.J.M. Bekker RA

Bijlage 1: Opdracht

Opdracht controle van de jaarrekening 2013

Deloitte heeft de opdracht gekregen de jaarrekening 2013 van uw organisatie te controleren. Wij controleren hiertoe zowel in de loop van het jaar (de interim-controle) als de jaarrekening 2013 zelf. De controles in de loop van het jaar zijn in het bijzonder gericht op het beoordelen en toetsen van de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover relevant in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit om vast te stellen dat die voldoende basis vormen voor betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de financiële gegevens en de toelichtingen die in de jaarrekening 2013 worden opgenomen.

Controlebenadering en risicoanalyse

De controlebenadering van Deloitte gaat uit van uw organisatiedoelen en de daaraan verbonden risico's en bijbehorende beheersingsmaatregelen zoals die bij u functioneren. Op grond van de uitkomsten van onze risicoanalyse wordt een controleplan opgesteld, afgestemd op de geïdentificeerde risico's. Voor de uitkomsten hiervan en de reikwijdte van onze werkzaamheden verwijzen wij u naar de aan u uitgebrachte opdrachtbevestiging d.d. 4 oktober 2013.

In onze boardletter rapporteren wij naar aanleiding van onze interim-controle onze bevindingen en daaraan gekoppelde adviespunten. Daarnaast zijn onze bevindingen in belangrijke mate bepalend voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen materiële fouten bevat.

Bijlage 2: Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en verbiedt organisaties met topfunctionarissen in de (semi)publieke sector beloningen en ontslagvergoedingen overeen te komen hoger dan de geldende WNT norm. Daarnaast is sprake van een openbaarmaakingsverplichting voor alle topfunctionarissen en overige medewerkers die een bezoldiging genieten boven de geldende bezoldigingsnorm.

De bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden mag niet uitstijgen boven een beloningsmaximum, gebaseerd op 130 procent van het brutosalaris van een minister. Voor 2013 is dit bedrag bepaald op € 187.340, vermeerderd met componenten voor onkostenvergoeding en het werkgeversdeel van het pensioen. Voor deze componenten wordt uitgegaan van respectievelijk € 8.069 (wegens belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen) en € 33.190 (wegens voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn). Opgeteld bedraagt dit € 228.599. De ontslagvergoeding wordt overeenkomstig het regeerakkoord, gemaximeerd op € 75.000.

De genoemde maxima van de norm gelden ook als de functie van bestuurder en/of hoogste leidinggevende wordt vervuld door een functionaris die geen arbeidsovereenkomst heeft (bijvoorbeeld interim), mits dit in een periode van achttien maanden voor meer dan twaalf maanden het geval is. Bij overschrijding van de norm (beloning en/of ontslagvergoeding) zal het bedrag dat boven de norm is uitgekeerd als een onverschuldigde betaling worden gezien. Dit betekent dat dit bedrag teruggevorderd kan gaan worden van de betreffende functionaris. Dit dient als een vordering in de jaarrekening opgenomen te worden verantwoord. Volgens de WNT zal in de jaarrekening de beloning van (ex)topfunctionarissen moeten worden verantwoord. Indien sprake is van een betaling boven de norm zal dit moeten worden toegelicht. De verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers voor zover deze uitstijgt boven het beloningsmaximum. Voorts wordt de melding bij BZK gehandhaafd.